

B. Lenard

Informacje UNESCO

Ochrona Zabytków 24/1 (92), 82-83

1971

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

XXII (1969) z. 2, s. 166). Zaprezentowany proces zastąpienia parkietu podłożem z drewna balsa, przy jednoczesnym wyrównaniu (strugiem) odwrocia podobrazia, nie spotkał się z aplauzem. Problemy reologii drewna poruszone przez referenta zarówno w przygotowanym na konferencję toruńską komunikacie, jak i referacie z konferencji nowojorskiej (1970 r.), który jako załącznik wydrukowano w materiałach toruńskich, dyskutowane były z referentem poza sesją.

Oczekujących nowinek konserwatorskich mogła konferencja toruńska rozczarować. Nie miarą nowości — jak się wydaje — należy ją oceniać. Przegląd najciekawszych prac konserwatorskich (na ogół nie znanych szerszemu ogółowi), zwrócenie uwagi na szkodliwość niektórych powszechnie stosowanych zabiegów, konfrontacja poglądów i przypomnienie podstawowych założeń konserwatorskich należą do dodatniego jej bilansu. Ukazanie zagrożenia dzieł sztuki przez mikroorganizmy rozszerza naszą znajomość procesu rozpadu dzieł sztuki. Nasuwa się wniosek o konieczności bliższej, niż dotychczas, współpracy z mikrobiologami. Podstawowy dla dokumentacji konserwatorskiej problem prawidłowej dokumentacji fotograficznej, o którym mówiono, nasunie zapewne wiele praktycznych wniosków. Pokaz pracownicy konserwatorskich Instytutu Zabytkoznawstwa i Konserwatorstwa UMK i towarzyszące mu dyskusje miały również poważne znaczenie. Podkreślić też należy niemałą szansę bezpośredniej wymiany poglądów, jaką mieli nasi konserwatorzy w trakcie spotkań z zagranicznymi kolegami. Dla naszych zagranicznych gości przyjazd do Polski był niewątpliwie pobytem udanym i to zarówno z powodu poznania naszych prac i metod konserwatorskich, ale także i jako okazja do bezpośredniego nawiązania kontaktu z specjalistami pracującymi nad podobnymi zagadnieniami. Można mieć nadzieję, że nawiązane w Toruniu kontakty przyczynią się do dalszego postępu w konserwacji malarstwa sztalugowego.

W realizacji wniosków zgłoszonych w trakcie obrad Ośrodek Dokumentacji Zabytków weźmie pod uwagę także postulaty w sprawie modelu przyszłych konferencji. Rozważony będzie w szerszym gronie problem organizowania częstszych spotkań, lecz o węższym zakresie tematycznym, krócej trwających i z udziałem bezpośrednio zainteresowanych specjalistów. Można jednak sądzić, że koncepcja ta nie wpłynie na odstępianie od dotychczas realizowanej formy krajowych, szeroko popularyzowanych także i zagranicą, konferencji.

Szczegółowe sprawozdanie z dyskusji uwzględniające najważniejsze fragmenty wypowiedzi zostanie po wydrukowaniu rozesłane tym, którzy otrzymali już teksty referatów. Całość w formie oprawnego woluminu będzie stanowić XXVII tom Biblioteki Muzealnictwa i Ochrony Zabytków, który otrzymają zainteresowane instytucje.

Lech Krzyżanowski

INFORMACJE UNESCO

Biblioteka Narodowa w Paryżu opublikowała spis ponad 40.000 periodyków wydawanych na świecie. Opracowany przy udziale zaprogramowanej maszyny i wydany techniką fotokompozycji skorowidz podaje tytuły czasopism ułożone w porządku alfabetycznym, nazwy bibliotek, które otrzymują daną publikację oraz rodzaje reprodukcji pomocniczych jakimi te biblioteki dysponują (fotokopie, mikrofilm itp.). (574/575).

Skorowidz czasopism

W roku 1956 Unesco utworzyła ekipę objazdową, która przemierzając kraje Azji, Ameryki Łacińskiej i świata arabskiego — mikrofilmowała szybko niszczące, cenne dokumenty archiwalne. Od roku 1964 zadanie to wykonywały dwa zespoły. Łącznie zmikrofilmowały one ponad 5 milionów stron. Dla każdego sfotografowa-

Nowy program konserwacji archiwaliów

nego dokumentu sporządzano dwie kopie: negatyw, pozostający w kraju macierzystym, pozytyw zdeponowany w jednym z czterech ośrodków archiwalnych, które powstały w Meksyku, Kairze, Tokio i Addis-Abebie. W ośrodkach tych są one udostępniane naukowcom. Od 1971 r. ekipy objazdowe zostaną zastąpione inną formą pomocy technicznej, której udzielać będzie Unesco krajom zainteresowanym ochroną swych archiwów historycznych. Głównie będą to subwencje na zakup sprzętu i materiałów mikrofilmowych oraz organizowanie kursów kształcących kadry techników. Niezależnie od tego Międzynarodowa Rada Archiwów wspólnie z Unesco postanowiły zająć się problemem praktycznego zastosowania technik konserwacji dokumentów i utworzyć objazdowe laboratorium. (566; 574/575).

Licytacja eksponatów w Muzeum Egipskim w Kairze

Dla uzyskania środków finansowych na budowę nowych muzeów w Kairze, Aleksandrii i w głębi kraju — w których znajdują właściwe warunki ekspozycji bezcenne kolekcje dzieł sztuki egipskiej — Muzeum Egipskie w Kairze zdecydowało się wystawić na licytację część eksponatów pochodzących z epki faraonów, a tak licznie wydobywanych w setkach nekropoli (m. in. biżuteria, statuetki bóstw, urny). Każdy obiekt opatrzony jest świadectwem autentyczności. (566).

Ustawa o ochronie dziedzictwa kulturalnego Białorusi

Rada Najwyższa Republiki Białorusi wydała ustawę o ochronie dziedzictwa historycznego i artystycznego. Zawiera ona szereg artykułów dotyczących ochrony i rewaloryzacji zabytków i zespołów architektonicznych. W tym kraju, który poniósł tak wielkie straty w czasie obu wojen światowych, dokonano olbrzymiego wysiłku dla odbudowy zniszczonych obiektów. Wśród nich znalazły się wspaniałe dzieła architektury: katedra św. Zofii i kościół św. św. Zbawiciela i Efrozyny w Połocku i sławna Biała Wieża w Kamieńcu. O zainteresowaniu społeczeństwa problemami konserwacji świadczy liczba 400.000 członków Białoruskiego Towarzystwa Ochrony Zabytków. Zgodnie z nową ustawą wszystkie obiekty zostaną zinwentaryzowane i objęte ochroną, niezależnie od tego czyją stanowią własność: państwa, kolchozu, spółdzielni, organizacji czy osób prywatnych. Przeprowadzona zostanie również klasyfikacja wydzielająca obiekty o znaczeniu lokalnym, krajowym i międzynarodowym. Zespoły zabytków o szczególnym znaczeniu historycznym czy artystycznym mogą być zastrzeżone do specjalnej opieki ze strony państwa. Inne dyspozycje — zawarte w uchwale — dotyczą prac badawczych, wykopalisk archeologicznych oraz ochrony zabytków w ramach wielkich projektów budowy miast i nowych osiedli. (568).

Wenecja

Zrealizowany przez Unesco kolorowy film pt. *Wenecja w niebezpieczeństwie* („Venise en peril”) jest kolejnym etapem alarmowania opinii publicznej o zagrożeniu miasta dożów. Film (16 mm), którego projekcja trwa 16 minut, ukazuje niebezpieczeństwa, na które narażone jest miasto, i rozwiązania przewidywane dla jego ocalenia. Film zrealizowano w wersjach: francuskiej, angielskiej, hiszpańskiej i rosyjskiej. Informacji udziela: Division du film et de l'information visuelle, Unesco, Place de Fontenoy, Paris 7e.

W czerwcu 1970 r. otwarto w Wenecji wystawę poświęconą historii laguny. Związki między miastem i laguną pokazano w wielu aspektach: ekonomicznym, militarnym, literackim i artystycznym. Najważniejszym i najciekawszym niewątpliwie fragmentem wystawy była historyczna rekonstrukcja zabiegów podejmowanych w ciągu wieków w obronie przed powodzią i niebezpieczeństwem zapadania miasta. Obserwacje i badania warunków meteorologicznych, poziomu wody i osiadania gruntu, pieczołowicie gromadzone od setek lat — są bezcennym dokumentem dla tych, którzy dzisiaj podejmują trud znalezienia definitywnych rozwiązań problemów Wenecji. (573)

(wg „Informations Unesco” opr. B. Lenard)